

А. Сердюк, президент НАМН України:

«...Кабінет Міністрів України... схвалив Концепцію розвитку ядерної медицини до 2017 р. Нам разом з міністерством належить за три місяці опрацювати проект плану заходів щодо реалізації Концепції.

Підкреслю, що основним показником розвитку цього напрямку є кількість радіологічних досліджень, що проводяться протягом року на 1 тис. населення. У розвинутих країнах цей показник сягає у середньому 40–50 досліджень. В Україні, за різними оцінками, він не перевищує трьох.

Про що це говорить? Радіологічні методи в медицині, які довели свою ефективність, а іноді й незамінність під час діагностики й лікування багатьох захворювань, досі не отримали в Україні належного поширення.

Цей напрям ми опрацюємо разом з ученими Національної академії наук. У Національному університеті імені Тараса Шевченка відповідно до підписаного меморандуму розпочинається підготовка конче необхідних фахівців – медичних фізиків.

...Активно впроваджується прогресивна електрозварювальна технологія в хірургії. Образно кажучи, патонівський шов в операційній. Успішно проведено понад 100 тис. операцій із застосуванням високочастотного електрозварювання м'яких тканин. У Києві відкрито відповідний клінічний підрозділ.

Центр серцево-судинної інженерії створюється інститутами ім. Є. О. Патона та М. М. Амосова разом з Національним технічним університетом «КПІ». Це далеко не повний перелік прогресивних починань, тісної співпраці академії, НАН і МОЗ у найголовнішому – наданні найвищого рівня медичної допомоги нашим пацієнтам... Ми говоримо про конкретні, виважені й здійсненні кроки в розбудові охорони здоров'я та медичної науки.

Не викликає сумніву, що можливість прогнозування захворювання будь-якої етіології відкриває нові обрії у плані його профілактики. Адже переважна більшість хвороб, у т. ч. серцево-судинні та онкологічні, розглядаються як мультифакторні. У їхньому розвитку відіграють роль як спадкові фактори, так і чинники навколишнього середовища.

В академії розвиваються клітинні, геномні й постгеномні технології в діагностиці, профілактиці й лікуванні соціально значущих захворювань інфекційного й неінфекційного характеру, проблеми адаптації людини до несприятливих чинників природного й соціального середовища, а також проблеми медицини праці, наномедицини тощо.

Ось чому я вношу пропозицію про необхідність опрацювання стратегії розвитку медичної науки в Україні на перспективу, принаймні на п'ять–десять років. Саме тому НАМН разом з МОЗ створили мережу кластерів, які,

об'єднуючи зусилля науковців НДІ та ВНЗ, працюватимуть у трьох взаємопов'язаних напрямках – освіта, наука, медицина.

...**У наукових і медичних проблемах, що породжені Чорнобилем**, нині головна мета – оцінити ефективність реалізованих захисних заходів минулого заради майбутнього. По-перше, здійснити це можливо разом з ученими Росії, Білорусі та Японії. І вони готові до співпраці. По-друге, доцільність цього підтвердила аварія на «Фукусімі». Японія, яка спочатку намагалася в закритому режимі справитися з аварією, потім повторила всі наші дії – створила зону відчуження, евакуювала людей, взяла на озброєння наші методичні й медичні підходи. І нині її представники постійно приїздять до Києва, радяться з нашими вченими.

Із задоволенням наголошую на поглибленні співпраці НАН і НАМН із **базових напрямів медицини**, що дало змогу вченим обох академій разом напрацювати й підготувати для передачі до виробництва сучасні:

- генно-інженерні, клітинні технології, у т. ч. онкологічні;
- діагностичні системи й препарати;
- вірус-безпечні антигемофілічні фактори згортання крові (лікування кровотеч);
- біоінженерні технології клінічного спрямування тощо.

Дослідження та застосування **стовбурових клітин** у кардіології і травматології, неврології і нейрохірургії проводиться у семи інститутах академії.

Дедалі більшого розвитку набувають **нанобіотехнології і наномедицина**. Ряд інститутів вивчають властивості наночастинок, проблеми їх безпечного використання.

Практичним результатом плідної співпраці НАН, НАМН і МОЗ України мало б бути:

- створення Державної програми із сучасних біотехнологій для медицини;
- створення Національного центру сучасних біотехнологій разом з центром експериментальних тварин;
- забезпечення випуску в Україні новітніх імунобіологічних препаратів для лікування та діагностики захворювань» *(Сердюк А. 20 Років Національної академії медичних наук України: підсумки та погляд у майбутнє // Журнал НАМН України. – 2013. – №. 2. – С. 136–137).*